

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЬ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

Теч. IV.

Овај листъ излази вторникомъ и петкомъ. Цена му 6 за три месеца 4 цванцика.

№ 44.

СПОМЕНИ ИЗЪ ПАРИЗА.

(продужено.)

Кадъ самъ се пробудіо, или болѣ да режнемъ, кадъ самъ мысліо, да е већ време устати изъ кревета, ерз самъ текъ мало пре быо затворио очи, да избѣгнемъ свима заслѣдѣніама, коя су ме окружавала, а оно се већ чинило, да е цѣо Паризъ у движенію око гостіонице. То не была ючерашна шетня, тако полагаю изподъ дрва по булвару; то е было хитно движеніе грдне вароши, коя трчи на свой посао. Нема ни едне вароши на свѣту, коя лакше прелази одъ движеня къ миру и покою, одъ послова къ увеселеніама, него што е Паризъ. Увеселеніе застави Паризлію у средъ нѣговогъ непрестаногъ движеня. Зна се, кадъ се Паризлія после najveћегъ посла сигурно одмара, на примѣръ у петъ сатій послѣ подне престае савъ посао Паризліе; али опетъ одъ седамъ до деветъ сатій у ютру на еданпуть и у исто време започну се животь, движеніе, спекулація, сплетке око министра, сплетке у салонима, умни посао, посао тѣлесный, воени маневри и животь државника; празне паризке улице на еданпуть се напуне съ множиномъ продаваца и купаца, паризска тишина уступи бурномъ жубору по улицама и у унутрашности дружевногъ живота.

У то доба све виче по улицама: дође мѣкарица у своимъ колицама, и стане подъ капіомъ; ту ню окружаваю разни лонци, као што краля окружаваю нѣгови тѣлохранители; ню брани нѣно вѣрно псето, кое вуче и ню и млеко у колицама и брани е болѣ него што краля брани патрула, коя иде ноћу по тилѣрійской башти; мѣкарица сѣди на своемъ престолу и влада два сата изъ ютра. То е у свако ютро было мое позоріе. Колико самъ пута стаю на прозору, само да видимъ ову селянку, коя е тамо и амо, десно и лѣво, раздавала свое чисто мѣко съ водомъ помѣшано! Око мѣкарице стечу се собарице изъ оближнихъ кућа; ово су понавѣше младе и лѣпе дѣвојке, бѣлогъ лица, румены образа, виткогъ струка, умилногъ погледа. Оне долазе една за другомъ по свакидаша мѣко. Свака носи выше или манѣ лѣпъ лончићъ, по комъ се може познати нѣова газдарица. Ово е заиста у пуномъ смыслу лѣпъ женскій свѣтъ! Едне хитре съ веселымъ лицемъ долазе по мѣко, држећи у рукама финый порцеланъ; едва оне удостое горду мѣкарку са своимъ погледомъ; друге су опетъ полу аристократки; оне ће наскоро постати госпое и имаће око себе служи-

тель. Овај видъ женске среће не рѣдакъ у Паризу. Лѣпота, младость и французска, или болѣ рећи паризска умилность сваки данъ проузрокуе овакове промене у стани паризски собарица. Такова една постане господарicomъ надъ своіомъ собственомъ господарicomъ. Онда она збаца са свое главе мараму и метне шеширъ по найновіой моди, на мѣсто досадашнихъ вунене хальине почве носити свилену. Све паризске собарице постаю съ временомъ велике госпое!

Послѣ ови собарица долазе друге манѣ и ниже служительке, не манѣ лѣпе, кое служе у грађанскимъ кућама. Едва су съ едномъ ногомъ ступиле у паризско раскошіе. Ютро е за ове младе особе право време слободы; оне преповѣдаю мѣкарици свое ючерашнѣ неугодности, данашнѣ надежде; нѣовъ животь састоит се у овымъ двѣма рѣчма: *ючеръ у вече, данасъ у ютру*; оне никадъ рећи неће ту рѣчь: *сутра*, то е врло далеко, сутра!

Послѣ ови долазе друге но полезне служавке, озбыльно и жалостно вѣщество, кое Паризцы зову боинѣ или дѣвојка, коя чува и забавля дѣцу; но она е правый кућевный тиранъ; само нѣна воля влада; она само оно ради, што хоће. Она туче дѣцу; псуе и грди мужа, и кућевногъ газду, она е шпионъ свое госпое, она покровительствуе нѣке кућевне пріятель, а нѣкими опетъ забранюе улазакъ. Но ипакъ сваки грађанинъ сноси овај суровый деспотизмъ, коя се немогу тога опростити ако желе, да се сами незанимаю съ навѣшимъ маленкостима кућевне економіе. Што се тиче людске слободы, нема нигди манѣ слободногъ човѣка, него што е правый паризскій грађанинъ. Овъ се свима повинует, само не себи самомъ. Овъ се повинует своіой жени, коя е до свое тридесете године лакомыслена, а кадъ пређе ово доба, онда постане зла. Овъ се повинует своіой дѣци, коя су сва мали раскошници; овъ ии носи на рукама, кадъ су мала, а кадъ су велика, онда ии носи на леѣй. А особито се овъ повинует дадилѣ свое деце, а то е савршена покорность. Но ово юштѣ нису сви нѣгови тираны. Доле на капіи стои еданъ тиранъ, шпионъ, поругатель, кои непрестано псуе и грди грађане. Овај тиранъ зове се капіція, или е нѣгова жена, а кадкадъ су обое заедно.

Капичицица одлази одъ куће послѣ дадилѣ, и кадъ собарица съ мѣкомъ кући дође. Собарица е обычно врло млада и она има много посла, да се слаже съ дадилѣмъ кое обычно имаю 40 година, и съ капичицицомъ

коя е обычно 60 година стара. Младостъ е веѣь сама по себи една добродѣтель, среѣйна и лака добродѣтель, зато млада собарица и немари за ова скаредна брбляна и оговараня. Собарица више е прїятельница свое госное, него нѣна служавка; она зна за найскривенїе тайне свое госное. Свако ютро облачи она свою госною, а у вече ню опеть свлачи; она види нѣве сузе изъ очїю, она чуе уздисае нѣногъ срца, она погаѣа узрокъ радости свое госное; она е увѣкъ на страни свое госное, то есть, увѣкъ е на страни нѣногъ любезника, а противъ мужа. То е забава, то су увеселена и послови собарице. Младе женске лако се споразумѣваю? оне любе толике любовне ствари! а любовь савршено изравнява сва свѣтска стая. А шта бы радила една млада у дружтву двѣ женске у годинама, кое су у свачемъ незадовольне и завидлививе, у обхоѣенїю съ капициницомъ и мѣкарїцомъ? Кады она добїе свое мѣко, узтрчи узъ басамаке, и приправля кафу съ млекомъ за себе и за свою госною; обе еду одъ едне исте земичке и пїю кадкады изъ едне исте шольце.

Едно створенѣ съ чудноватымъ погледомъ, съ опорочаваюћимъ устима, коя свакогъ оговараю, то е капицициница. Она е одъ природе зло и пакостно створенѣ. Свака паризска куѣа има свою капицицицу, коя вири изъ рупе сниже басамака, и изъ ове рупе ово зловольно око сматра све, што у куѣу улази и наполю излази; и изъ ове рупе нѣне уши, као краля Мидаса, слушаю све, што се говори и све, што се неговори: она запиткуе, она толкуе и само ѣутанѣ; и изъ ове рупе овай отровный ѣзыкъ баца свой отровъ и на найпоштенїе куѣевне люде. Она приповѣда мѣкарїци, коя ню слуша, све исторїе, истините и лажне, изъ оне куѣе, кое е чуванѣ нѣой поверено. И тако изъ ове паклене рупе излазе толике грднѣ, опорочаваня, оговараня свїю укуѣана, све у уши мѣкарїци. Но дадила зна манѣ куѣевны исторїа, него капицицица, али она їй болѣ и точнїе зна. Она изъ ближе види свое жертве, кое оговара. Нѣїова е найвеѣа радость, кадъ оговараю свогъ господара и госною, кои нѣа ране, и подѣ чїимъ кровомъ оне живе и станую. Нїе ли тешко и жалостно гледати и слушати овай свакидашний разговоръ кодъ посуѣа, пуногъ мѣка? мѣка, овогъ невиногъ, идилскогъ пїѣа; овогъ постичногъ знака неоскривїене душе и невиногъ срца; мѣка, кое се на тай начинѣ, на свыма ѣошковима паризски улица, претвара у гадно и скаредно блато, око когъ се скупляю сва куѣевна, и фамилярна опорочаваня и оговараня!

У Паризу су све куѣе, и найбогатїе, и найвеѣе, и найлѣпше подложне овомъ страшномъ деспотизму. То ти е палата едногъ великогъ господина; споляшность е куѣе прекрасна, величествена, злато и свїла у соби види се крозъ прозоре, авлїа е пуна енглески коня и каруца съ богатымъ и великимъ грбовима; а кадъ хоѣете у нутра да уѣете, пре него што доѣете до господина и до госное, морате найпре говорити съ капицицицомъ, съ нѣнымъ дѣтетомъ, или съ нѣнымъ мужемъ. То доказуе да ништа подѣ небомъ нїе савршено.

Кадъ се на тай начинѣ свака куѣа съ мѣкомъ снабдѣла, подпали се ватра, кава се почне кувати и текъ, кадъ се кава съ мѣкомъ поцие, започинаѣ се паризскїй данѣ.

Управо да рекнемъ ова кава съ мѣкомъ жалосно е пїѣе. Оно е подобно вруѣой води, съ мѣкомъ помѣшаной; оно се састої изъ мало вруѣе воде, мало мѣка, црногъ пращка, кои е їоштъ кодъ трговца ситно самлевенѣ, репе, коя е у фабрики претворена у шеѣеръ и врло мало парче бѣлогъ хлѣба, кїфле или земичке. Свако ютро еду ово и пїю граѣани и граѣанке, слуге и господари; за друго се незна. Еданѣ великїй државникъ прорачунїо е, да е найсигурнїе средство противъ революцие и побуне у Паризу, кадъ бы се мѣкарїцама улазакъ у Паризъ забранїо. Ова страсть, пити каву съ мѣкомъ, тако е велика у Паризу, да е у време Наполеона свакїй Паризлїа волео платити 18 франака за одну фунту каве, и толяко за одну фунту шеѣера, него да непїе свако ютро каву съ мѣкомъ, премда е Наполеонѣ, забранюѣи увозъ колонїалны стварїй, съ тымъ хтѣо шкодити Енглеской. У оно време поле богатїй Паризлїа пїо е свою каву на прозору, само изъ суете; а едни су опеть пили каву безъ шеѣера, као Арапи. А данасъ, кадъ су кава и шеѣеръ обичне ствари, налазе се у Паризу на продаи разни родови каве; свашта има у овымъ смѣсама, кавы подобнымъ, само нема каве. Ово страшно вруѣе пїѣе двоструко шкоди, едно што човѣка врло рѣаво рани и пита, а друго, што човѣкъ постане болешливѣ, слабѣ, и бѣдогъ лица, као да има жутицу.

(продужаѣе се.)

СВЕТСКА НАГРАДА.

(краї.)

„Дакле, селянине, парницу си изгубїо!“ рекне змїа. — „Ненагли, змїо моя; ако и трећїй буде тога мнѣнїа, онда самъ текъ твой, и онда можешъ слободно чинити самномъ шта оѣешъ.“ Юшъ докъ е ту препирка та траала укаже се лисица, коя се сама за судїю понуди. При томе пре їошъ, него што ѣе она судейско званїе на себе да прїими, узме селянина на страну и запыта га, може ли е съ кокошима снабдѣти, и колико ѣе їой кокошїю дати, да га одъ те мутне опасности избави. „Покланямъ ти све мое кокоши, сладка, роѣена лїо моя,“ одговори селянїнѣ. Садѣ почне лисица са краснорѣчїемъ своимъ стваръ разлагати и докаже, да се мораю пре, него што се пресуда изрече, сва обстоятелства найточнїе изслѣдити и извидити. „Тако, настави она далѣ, да се ни едномъ одъ васъ неправда неучини, морамо знати, како е стваръ текла, и место, гди си ты змїо затворена была, разсмотрити.“ На тай конацъ оду сви троє кѣ стѣни. Лисица почне главомъ вртити и претвори се, као да она неможе никако то да разуме, како се тако грдна змїа крозъ тако малу рупу провуѣи могла. „Покажи ми дакле змїо, рекне лисица, како си ты то у рупи стояла?“ Змїа да покаже то, увуче се унутра, а селянїнѣ, на знакъ лисице, превали каменъ на рупу. Затымъ лукавый судацъ лисица неколико пута запыта: елъ тако было, любезна змїо? — Управо тако, одговори ова. Кадъ е тако было, заключи лисица, то нева тако и остане. На тай начинѣ селянїнѣ избавлѣнѣ буде, и одъ тешке радости позове лисицу, да сутра у ютру рано у седамъ сати кѣ нѣговой куѣи на кокошїю часть доѣе.

Селянинъ, кой е доцканъ кући дошао, nebude башъ најбелъ одъ жене дочеканъ. „О жено! рекне онъ, кадъ бы ты знала, шта се данасъ мени догодило, ты бы свимъ другѣмъ говорила. Любезна моя! умало ме се данасъ за свагда лишила ниси. Помысли само, каква ми се несрећа случила; мой е животъ быо у очевидной опасности. —“

Садъ іой преповеди све — и, продужи онъ далъ, да ми ние Богъ поштену едну лисицу послао, я бы зацело пропао. Зато самъ іой изъ дужне благодарности мое, све наше кокоши обећао, кое ће она рано у јутру доћи да однесе. „Шта? да однесе? рекне она; шта? кокошке да однесе? однео те ђаво да-бог-да! шта имашь ты са живиномъ мојомъ посла. Само да ми дође лисица, а ђу іой већъ платити! сирота лисица дође на своју највећу несрећу. Селянка пребіе іой леђа. Лисица лисавајући іошъ ово изрече: *То е светска награда.*

ИЗ ПОВЕСТИ,

коя е написана, и у едной тамници нађена.

„Я самъ быо поручикъ у войсцы нѣговогъ величества, и служіо самъ при военнымъ походима изванъ државе чинѣнымъ. По томъ вратимъ се натрагъ, уземъ одпустъ изъ службе и сместимъ се у едно мало польско добро, на неколико миля восточно одъ Лондона удалѣно, кое самъ за иманѣ мое жене купіо.

Ово е последня ноћ, кою іошть живити имамъ, зато ђу голу истину, безъ икаквогъ завіяня и покриваня да напишемъ. Я нисамъ никадъ поштень человекъ быо, шта више, іошть самъ одъ детињства показивао знаке затвореногъ, подозреваюћегъ характера. Я о себы говоримъ тако, као да самъ већъ овај светъ оставіо; ерѣ докъ я ово пишемъ, мой се гробъ копа, и име се мое у црну кнѣигу смрти записуе.

Одма по повратку момъ у Енглезку, мой се единый братъ смртно разболе, кое ме врло мало или никако не узнемири, ерѣ мы смо се, одъ како смо у зреле године дошли, врло мало састаяли, и нисмо се никако сложити могли. Онъ е быо отворенъ и благороданъ, лепъ, даровитъ и общетлюбѣнъ. Они, кои су у отечеству нашемъ или изванъ овогъ, познанство мое тражили, будући су нѣгови пріятельи были, редко су дуго време самномъ издржати могли, и обично бы при првомъ разговорѣ рекли, да се чуде што у нама двоицы споляшиѣ и внутренѣ сасвимъ различиту браћу налазе. Я самъ ій обично самъ къ томе признаню доводіо, ерѣ самъ добро знао, каква ће они сравненя међу нама чинити, и почемъ е зависть мое ерце подгрязала, то самъ гледо, да исту према мени самомъ оправдамъ.

Наше жене, быле су две рођене сестре. Та већа свеза између насъ, служила се само на то, да насъ іошть више раздвои. Жена могъ брата, познала ме сасвимъ и скрозъ ме е провидила. Никадъ нисамъ могао потайно са завишћу и едомъ борити се у присудствію нѣномъ а да ме она одма не позна. Колико бы годъ пута, у такowymъ приликама у ню погледао, видіо бы, да су нѣне очи на мене управлѣне быле; никадъ е нисамъ могао принудити да очи доле спусти, а я нисамъ могао кудъ на

другу страну погледати, безъ да неопазимъ, да она непрестано на мене мотри. За мене е было неописано оирѣплѣнѣ, кадъ бы се съ нѣомъ свађао, а іошть већу ми е радость причиніо гласъ, кадъ самъ чуо за време отсутствия мога, да е умрла. Садъ ми се чини, да е іошть онда нека чудновата и ужасна слутня, о оногъ, што ће се после догодити, надъ нама лебдила, као каква тамна сѣнка, коя бы изъ будућности у садашность допирала. Я самъ се снае мое бою, она се одъ мене гнушавала и іошть видимъ нѣнъ оштрый погледъ, кои ме као спомень на какавъ ужасный санъ, гони, и кровь ми у жилама смрзава.

Она е умрла одма пошто е едно мушко дете родила. Кадъ мой болестный братъ види, да више надежде нема, и за нѣгово оздравлѣнѣ, зовне мою жену къ своіой постели, и препоручи свое сироче, дете одъ 4 године, подъ нѣну заштиту. Онъ завешта сво свое иманѣ детету, но съ тымъ додаткомъ, да исто иманѣ, у случаю детинѣ смрти, моіой жени припадне, за знакъ благодарности за нѣну негу и любовь к' детету. Затимъ неколико братски рѣчи и мени рекне, сажалѣвајући нашъ дугій растанакъ, па онда клоне сасвимъ у еданъ санъ, изъ когъ се выше никадъ пробудіо ние.

Мы нисмо имали деце, и почемъ су се нѣи две сестре врло нѣжно любиле, а моя е жена већъ и одъ пре према детету скоро матерню любовь указивала, то е она садъ дете тако нѣжно любила као да е нѣно собственно было. Но и дете се нѣжно нѣой прилюблявало; ал е исто было подобіе матери свое лицемъ и душомъ, зато се мене врло чувало и клонило.

Управо немогу навести, у кое е време то чувство у мени появило се ал' наскоро ми почне несносно бивати, кадъ е дете близу мене было. Кадъ самъ се годъ изъ неки мутны мыслы пробудіо, примѣтіо самъ, да ме дете сматра, не изъ детињгъ удивлѣня, већъ са некомъ намѣромъ и значенѣмъ, кое ми е онако често и кодъ нѣгове матери у очи падало. То ние было ни на кои начинъ само текъ дѣйство могъ уображеня збогъ велике еднакости детета са нѣговомъ матеромъ. Никадъ нисамъ могао дете принудити да у мене съ некимъ презреніемъ негледа. Оно ме се бояло, ал' изъ особитогъ некогъ побуђенія, такође ме е презирало; па башъ кадъ бы очи свое съ могъ лица по кадшто и скинуо — кое е чиніо кадъ бы насъ двое сами были — да што ближе вратима дође, и пакъ ме ние никако изъ вида губіо, већъ е непрестано свое севајуће очи на мене управляо.

Можда самъ самъ одъ себе истиниту намѣру крію, ал' све ми се чини, да изъ почетка нисамъ ни мисліо да му какву обиду нанесемъ. Истина е да самъ помишляю, како бы добитно за насъ нѣгово наслѣдіе было, можда самъ желіо да оно умре, ал' зацело нисамъ на то мисліо, да му смртъ задамъ. Исто тако ние ми та мисао ни после одъ еданпутъ у главу дошла, већъ све полако и помало; она ми се найпре сасвимъ издалека, као крозъ неку маглу, указала, сасвимъ у неразборитомъ виду, као кадъ люди себы землѣтресъ или страшный судъ представляю, затымъ се све ближе и ближе указивала и примицала, изгубивши нешто одъ свое ужасности и немогућности; потомъ е постаяла една часть, па и самъ цѣо сажрай могъ

мишљена; и пређе напослѣдку у то питањѣ, на кои начинѣ и како најсигурније може то убиство бити, а не оће ли бити.

Докъ се то у мени збивало, нисамъ могао сносити, да оно примѣти, кадъ га погледамъ, а ипакъ ме е нека чародѣйна сила принуђавала, да непрестано то слабачко, нѣжно и ломно створењѣ сматрамъ, и да при томъ мислимъ, да врло ласно мора бити животъ му тай укратити. По кадшто самъ се прикрадао у собу и сматрао га како спава, но највише самъ се задржавао у башти, близу прозора оне собе, у којој е оно своје мале задатке учило, и тамо на малој едној столочици поредъ мое жене седило. По читавъ сатъ тако самъ га сматрао иза дебела каквогъ дрвета, презаюћи свакој часъ при најманѣмъ шуштно, као какавъ кривацъ.

Врло близу наше куће налазило се едно велико и дубоко езеро, безъ да се исто изъ далека могло видети. Многе самъ дане съ тымъ провео, да моимъ ножемъ малый еданъ чуњъ издељамъ, когъ затимъ детету на путъ метнемъ. Оно га нађе и радовало се врло, незнаюћи одъ кога е. Я се затимъ сакривъ за еданъ заклонъ, кудъ е оно проћи морало, да къ езеру иде и свой чуњъ у истый пушћа да плива, и ту самъ чекао на нѣговъ долазакъ. Оно недође ни тога дана ни слѣдуюћегъ, премда самъ га я одъ подне до мрака чекао. Знао самъ извѣстно, да самъ га већъ у мою мрежу уловио, еръ самъ га чуо како о истомъ чуњу весело приповѣда, и исту е играчку и са собомъ у постелю узимао. Я се неуморимъ, већъ самъ стрпљиво чекао и трећий данъ, и тога дана протрчи оно брзо и весело поредъ могъ заклона; нѣгова дуга коса као свила, летела е ветромъ дигнута око главице нѣгове, а оно е — сирото! — неку песмицу пѣвало, премда е текъ говорити починило. (край слѣдуе.)

ДОМАЊИ ТЕАТЕРЪ.

Жена. Јо мени, пропали, са свымъ пропали.

Мужъ. Ко? — да нѣ Руси на Севастополю?

Жена. Нѣ, него твои лактови на капуту.

Патрoла (виче.) Ко иде?

Гласъ изъ мрака. Нико.

Патрoла. А, вы сте господине практиканту.

ЗА СПОМЕНИКЪ

Лукѣина Мушицкогъ изволили су приложити: Г.Г. Пауль Яковевъ членъ совѣта 1 $\#$. — Ђорђе Давидовиъ правобранитель 1 $\#$. — Пая Илиъ правит. апотекаръ 1 $\#$. — Р. Шиливъ помоћникъ правит. апотек. 5 цванцика.

Све скупљѣне до сада прилоге у суми одъ 64 $\#$ цес. 102 фор. ср. банки и 12 цванц. предао е данасъ Учредниѣк овога листа г. Дан. Медаковићу Учр. Србскогъ Дневника, да њи онъ у свое време засдно са онымъ другимъ њимъ скупљѣнымъ приложима, познате цѣли ради, куда требало буде пошлѣ. О чему овимъ се господа приложници одъ стране учредничества Шумадинке извѣштаваю. Ко бы одъ сада што хтео приложити нека изволи управо на Учредничество Србскогъ Дневника послати.

ДОМАЊЕ НОВОСТИ.

— 22. т. м. у Недељу држанъ е у Панчеву по наредби выше власти величественъ парастосъ покойномъ *Книћанину*. У цркви биле су пирамиде одъ пушака, съ добошима и ђулетима направљѣне. Сва выша и нижа воена господа како изъ Панчева тако и изъ Земуна у пуной униформѣ присуствовала су. Една дивизија войника предъ црквомъ пуцала е при оглашваню покойника. Сви панчевцы безъ разлике вѣре и народности стекли су се у цркву, да учине ову последню дужность оного своемъ грађанину, кои е њиову варошь одъ очевидне пропасти сачувао. Сходно томе парастосу и покойнику слово говорю е г. В. Живковиъ парохъ панчевачкѣй. Изъ Београда присуствовао е ц. кр. генерал-конзулъ г. Радосављевиъ, а одъ стране нѣгове Свѣтлости присуствовао е княжескѣй первый ађутантъ полковникъ г. Ж. Давидовиъ са поручикомъ артиљерѣ г. П. Чарапиѣмъ.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— Осимъ оны важны догађая на азовскомъ мору, готово ништа се далѣ нечуе. Саюзници заузевши улазакъ азовскогъ мора, утврдили су се онде да њи не-бы Руси опетъ изтерали. Руси су се повукли натрагъ и очекую помоћ коя њмъ са сви страна у великомъ брою долази. Шта выше царска гарда чакъ изъ Варшаве путуе у Крымъ. Войска руска одъ Евпаторѣ кренула се у Бакисарай. Исто тако и саюзници шалю јоште непрестано и войску и муницию у Крымъ. Све ове припреме и съ едне и съ друге стране показую да ће Крымъ дуго јоште остати позорните рата, и да се судбина Севастополя неможе брзо и безъ велики жертвы са обе стране рѣшити. Генералъ Нелисе изразио се да ће за кратко време савъ Крымъ заузети, и да ће саюзници онда Крымъ и мора, задржати донде докле Русѣя неопустити зактеванѣма њинимъ.

— Биглезке новине, после познатогъ успѣха на азовскомъ мору, говоре сада да не-бы требало њи на оне 4 точке пристати, него да бы требало што выше одъ Руса зактевати.

— Варошь Керчь, што су сада заузели саюзници, има око 12 хил. жителя, кои су по већој части Грцы и Татари. Ту су саюзници нашли лепе куће и квартире и друге удобности за себе. Руси, када су се повукли, зацепили су све свое топове. Саюзници нису се јоште упустили да иду далѣ у Крымъ.

— Генералъ Нелисе кои сада управя у Криму место Канробера, има далеко већа пуномоћя што се ратованя тиче, него нѣговъ предшественикъ. Онъ намѣрава да се съ Русима најпре у отвореномъ полю туче, на текъ после да на Севастополь юриши. Онъ е рођенъ 1794. год. и сада е у 61. години свога живота. Онъ служи у войски 41. годину. Онъ се 1828 и 1829. год. тукао славно у Грчкој противу турака за грчку слободу. Онъ е строгъ и точанъ, а врло е одважанъ и рѣшителанъ.

— Царъ Александеръ посѣтио е Кронштатъ. Грађани, по обичаю изнели су предъ њѣга соли и хлеба. Царъ е примю со' и хлѣбъ говори: „Молите се Богу за душу покойногъ цара Николая! Онъ васъ е любю, и я ѣу васъ любити. Молите се Богу, мы ѣмо Кронштатъ сачувати; и ако Богъ да, бы ће миръ. Ваша ће се трговина поправити.“

Течай новаца: сребро 129 $\frac{1}{2}$; дукати по 5 фор. 56 кр. ср. за банке.